

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965

List, ki ga
člani kolek-
tiva dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat meseč-
no

Leto izhaja-
nja: XIV

Št. 12
december
1978

TOSAMA

GLASILO DELAVCEV TOSAME

*Vsem članom delovne or-
ganizacije in upokojencem,
želimo zdravo, zadovoljno
in uspešno novo leto 1979*

družbeno politične organizacije in
samoupravni organi delovne orga-
nizacije Tosama

O potovanju v ZDA

Po sklepu gospodarskega odbora so odšli na službeno potovanje v ZDA:

Slavko BAJEC oec, generalni direktor
Franc PETERLIN dipl. ing., vodja razvojno-tehničnega sektorja
Janez ROZMAN vodja službe izvoz-uvoz

Potovanje je trajalo od 30. 10. 78 — 7. 11. 1978.

NAMEN POTOVANJA:

1. Razgovori s firmo PRATT o nakupu dveh avtomatov za izdelavo kompres in enega za pakiranje kompres.
 2. Razgovor s firmo CURT G. JOA pred našo odločitvijo nakupa stroja za izdelavo hladnih plenice.
 3. Ogljed mednarodnega sejma pakirnih sistemov, opreme, embalaže in surovin za izdelavo široke potrošnje, ki je bil ravno v času našega obiska v Čikagu.
 4. Obisk firme FASTMAN chemical products — Kingsport
 5. Analiza ameriškega trga za naš nadaljnji razvoj:
 - a) — proizvajalec opreme za proizvodnjo sanitetnega materiala, ženske in otroške higijene, pakirnih sistemov itd.;
 - b) — kaj je novega na ameriškem trgu v pogledu asortimana in kvalitete sanitetnega materiala, robe široke potrošnje v obsegu našega proizvodnega programa;
 - c) — ali so kakšne realne možnosti našega izvoza na to področje
- Iz navedenega namena potovanja je razvidno, da so bile naloge zelo obširne in je zato bil potreben velik napor in načrtno delo, da bi v tako kratkem času in na tako obširnem področju dosegli željene cilje.

Dne, 31. 10. ter 1. in 2. 11. Ogljed sejma in poslovni razgovori s predstavniki firme PRATT in JOA;

Firma PRATT: Razgovore smo imeli na njihovem razstavnem prostoru na sejmu z gospodom Snidenjem.

Na razstavi so imeli stroj za proizvodnjo kompres in stroj za pakiranje kompres. Namen obiska pri firmi PRATT je bil predviden nakup avtomatov za izdelavo kompres in pakiranje kompres po načinu iz izvedbi za sterilizacijo. Že nekaj let smo proučevali tehnologijo znanih dobaviteljev tovrstne opreme in do sedaj tudi kupovali pri evropskih firmah opremo za izdelavo kompres. Po proučitvi tehničnih možnosti in primerjavi avtomatov, ki jih nudi firma »Pratt« z avtomati kakršne imamo v naši proizvodnji, smo lahko z vso sigurnostjo prepričani v prednosti, ki jih nudi firma PRATT s svojimi tehničnimi rešitvami.

Stroji, ki jih izdeluje firma PRATT so grajeni enostavno, vendar je njihovo delovanje zanesljivo. V gradnji strojev ima firma PRATT bogate izkušnje, predvsem v gradnji strojev za konfekcioniranje gaze, njihovi stroji obratujejo pri številnih pomembnih izdelovalcih sanitetnega materiala.

Naše zmogljivosti v izdelavi kompres so premajhne, prav tako je dosedanja tehnologija izdelave kompres zastarela; v skladu z našimi potrebami v predelavi gaze, smo se dogovorili za nakup dveh avtomatov za izdelavo kompres in avtomata za pakiranje kompres.

Firma CURT G. JOA: Razgovore smo imeli s predstavnikom firme, direktorjem marketing službe gospodom Gane F. Kiela.

Od navedene firme smo že prejeli ponudbo za opremo za izdelavo hladnih plenice. Iz razgovora smo bili seznanjeni, kdo vse uporablja njihove stroje za hladne plenice. Njihove stroje kupujejo vsi pomembnejši izdelovalci higienskih izdel-

kov po vsem svetu. V Evropi imajo njihove stroje že v Nemčiji — Temca, 16 kom, Hartman 6 kom; v Švici firma Loring, nadalje v Italiji, Spaniji, Grčiji (že 4 stroje) itd.

Kapacitete 250 kom/min, Drehsen Drehsbah 150 kom/min, tehnološka prednost pa je v tem, da je centralni del plenice z dodatnim slojem ojačan, kar pri drugih dobaviteljih ni to opaziti.

Obravnavali smo razna tehnična in tehnološka vprašanja v zvezi z navedenim strojem in izdelkom. Po izjavi gospoda Kiela, stroj ni občutljiv za visoko kvalitetne repromateriale. Največ se uporablja sulfatna celuloza — 75% in 25% sulfit ali termomehanečne mase. Lahko se uporabi tudi do 10% raznih vrst odpadkov. Sam stroj pa naredi 5 — 6% odpadkov. Prašnost ni večja kakor pri ostalih sličnih strojih.

Na istem stroju lahko delamo vse vrste dimenzij hladnih plenice za novorojenčke od dnevnih, super dnevnih in nočnih. Čas kompletne zamenjave za drugi izdelek traja

Pogled na vlemesto Chicago

do 8 ur, za delno zamenjavo pa 3 — 4 ure.

Kapaciteta 250 kom na minuto ali letno 60 milijonov kosov v dveh izmenah. Firma daje kompletno pomoč in servis za ves čas obratovanja. Vsi rezervni deli se dobijo v Evropi ali jih pa firma takoj dobavi.

V celoti se usposobi osebje, ki bo vodilo ta stroj, ikakor tudi preizkus materialov pred odpremo stroja. Prednost tega stroja je tudi v tem, da lahko obratuje neprekinjeno 8 — 9 tednov, potem pa se izvrši v eni izmeni potrebno čiščenje.

Dobavni rok v normalnih pogojih je 10 mesecev. Če bomo naročili do konca meseca decembra, bo dobava avgusta 1979. leta.

Firma nam bo omogočila ogled strojev v Nemčiji ali v Švici.

Pogovarjali smo se tudi o stroju za izdelavo posteljnih predlog na principu celulozne pulpe, katere je po njihovi analizi 50% cenejša od staničevine. Firma Hartman v Nemčiji že ima 4 tovrstne stroje, kapacitete 140 kom/min ali 90 do 95 t. m. minuto.

Cena znaša 250.000\$. Za ta stroj bomo dobili ponudbo in vse ostalo tehnične podatke. Ravno tako bomo dobili predračun za stroj za predelavo odpadkov na tem stroju in ponovno uporabo odpadkov na stroju za hlačne plenice.

Ostale zanimivosti na mednarodni razstavi PACK EXPO:

Firma »DOBOJ« je prikazala več vrst različnih strojev za pakiranje sanitetnega materiala in higienskih izdelkov.

Firma »HAYSSeN« to je verjetno ena največjih firm za proizvodnjo pakirnih strojev za razne vrste higienskih izdelkov, na svetu. To so stroji za pakiranje po en in po več komadov skupaj, na principu toplega in hladnega varjenja, na papirju, celofanu, poletilenu, itd.

Firma »MAHAFTY & HARDER« je druga firma po velikosti prikazanih strojev na razstavi, ki je za nas tudi zelo pomembna. Prikazuje pakirne stroje na principu vakumske folije iz poliuretana ali polietilena v raznih izvedbah. Popolnoma avtomatiziran postopek, od folije v roli pa do končnih izdelkov — pri nas za operacijske sete.

Firma »PADLOCKER« izdeluje stroje za avtomatsko zapiranje kartonov, raznih velikosti, spodnji in zgornji pokrov, na principu raznih vrst lepil, papirja ali zaponk. Stroji so avtomatski, polavtomatski in kombinirani. Prilagojeni organizaciji raznih transportnih poti za centralno zapiranje kartonov, to kar pri nas že nujno potrebujemo.

Firma »METRAMATIC« je razstavljala zelo zanimive elektronske aparate, detektor za ugotavljanje kovinskih predmetov v gotovih izdelkih. Ker aparat ni drag in v izogib raznim reklamacijam, bi bilo

o tem potrebno razmisliti in ga kupiti za potrebe mikalnice.

Firma »BOSTIK« je prikazala večje število novih vrst aparatov za lepljenje na principu Hot Melt termogrip sistema.

Nadalje je večje število firm prikazalo skupno pakiranje s folijo raznih izdelkov na paletnem sistemu.

Na razstavi »PACK EXPO« smo imeli priliko videti številne tehnične prikaze pakiranja izdelkov za široko potrošnjo in sanitetnih izdelkov.

Zanimive rešitve pakiranja avtomatov so poleg zgoraj navedenih firm prikazali še večje število drugih manjši razstavljalci po svoje specializirani. Od večjega števila firm, kjer smo pokazali naše zanimanje, bomo dobili detaljnije podatke in ponudbe, na osnovi katerih bomo programirali naš nadaljnji razvoj in modernizacijo našega procesa proizvodnje.

Na sejmu so bili zastopani le maloštevilni evropski proizvajalci pakirnih avtomatov in je bil to res ameriški »EXPO«. Velik poudarek je bil, viden in zelo poudarjen, sistem pakiranja z oblikovanjem vakumiranja folije, ta sistem je že zelo uporabljen za pakiranje sanitetnih izdelkov.

Prikazane so bile kompletne linije za pakiranje, kakršne bi bile zelo primerne za nekatere naše izdelke.

Razstava »PACS EXPO« nam je dala zaokroženo predstavo tehničnih in tehnoloških rešitev in dosežkov na samem svetovnem vrhu tega področja razvoja. Videli smo smer nadaljnega razvoja; čemu se prilagaja ameriški trg in če lahko temu rečemo, kakšna moda se v pakiranju izdelkov pripravlja sedaj v Ameriki. To pričakujemo pri nas v treh ali štirih letih.

Dne, 3. in 4. 11. 1978 — Firma Eastman Chemical — Kingssport

Z navedeno firmo poslujejo že dvajseto leto na področju izdelave filtrov za cigarete na principu acetatnega kabla, po njihovem licenčnem postopku.

Predstavniki firme so nas že večkrat povabili, da si ogledamo njihove tovarne, kjer proizvajajo acetatne kable za cigarete (filtre), večje število raznih sintetičnih, tekstilnih vlaken ter njihove razvojne laboratorije, veddar do sdeaj tega vabila ni bilo mogoče realizirati.

Sprejel nas je vice prezident, gospod Burns. Tu smo imeli le obojestransko izmenjavo mišljenj o poroščji acetata za filtre za cigarete v svetu. Po njihovi analizi bo že v letu 1979 — 1980 prišlo do ponovnega pomanjkanja acetatnega kabla, kajti svetovna proizvodnja cigaret raste, podaljšuje pa se tudi dolžina filtra na cigareti.

Zaradi več ali manj neekonom-

ske cene acetata, pa nihče od proizvajalcev acetata, ne povečuje kapacitet. Trenutne cene acetata, so po njihovem mišljenju, preizkize in komaj pokrivajo vse proizvodne stroške. Ponovilo se bo leto 1973—74. Tej situaciji moramo prilagoditi že sedaj našo poslovno politiko v nabavi in prodaji filtrov za cigarete.

Sledil je ogled razvojnih laboratorijev za razne vrste lepil, premazov, barv in drugih vrst kemikalij.

Ta ogled je na nas napravil velik vtis, kako velika skrb je posvečena razvoju. Vsaka vrsta — grupa izdelka ima svoj razvojni laboratorij. Tu se preizkušajo in ugotavljajo lastnosti izdelkov.

Nadalje smo imeli razgovore z drugo grupo izvedencev, ki delujejo na področju proizvodnje in raziskave kemičnih vlaken kot acetata in posebno poliestra, v uporabi za netkano blago.

V ZDA se trenutno že uporablja kot surovina za netkano blago v rajon viskozno vlakno (tudi že 100%) in 50% poliestersko vlakno.

Nato smo si ogledali razvojne laboratorije kemičnih vlaken. Tu je kompletna oprema s kardami (Holingswort), delajo laboratorijsko razne izdelke, na bazi acetata in poliestra. To so blazine, zglavniki, itd. iz poliestra. Na vprašanje, kam z odpadki acetata in poliestra so nam povedali, da odpadke od acetata za cigarete pokurijo ali pa delno prodajo elektronski industriji za pakiranje raznih aparatov in ostali industriji, (tovarnam za izdelavo raznih igrač za polnjenje, itd.)

Nadalje smo si ogledali poizkusni center in laboratorij za izdelavo filtrov za cigarete. Tu imajo stroje in impregnirane naprave raznih vrst za proizvodnjo filtrov za cigarete. To je center za usposabljanje komercialnih predstavnikov, ki prodajajo vlakna acetat za filtre.

V laboratoriju tekoče elektronsko ugotavljajo kvaliteto filtrov izdelanih na strojih: težo, propustnost, premer, dolžino, trdoto in povprečje kvalitete. Ta aparat se imenuje Qvik Saeleks in bi bilo priporočljivo da bi ga za ugotavljanje kvalitete imeli tudi pri nas.

Aparat za spajanje kabla mora mo takoj nabaviti, ker je to velika prednost v kontinuirni proizvodnji.

Ogledali smo si tudi razvojni laboratorij za acetatni kabel. Izračunali so nam katero vlakno je pod danimi pogoji najkvalitetnejše in tudi po ceni najbolj ugodno.

Prisostvovali smo demonstraciji laboratorijskega ugotavljanja absorbcije filtrov za cigarete na katran, nikotin, CO, itd.

S strokovnjaki razvojnega laboratorija smo razpravljali o nadaljnjem razvoju filtrov za cigarete, kakšna substitucija se pričakuje.

Delali so, da ni na vidiku, da bi bila na svetu kakšna nova tehnolo-

gija, ki bi bila kvalitetnejša in cenejša od acetata.

Ravno tako poizkus z dvojnimi filtrom, v kombinaciji papir-aktivno oglje, se v svetu ni obnesel.

Dvojni filtri, posebno z ogljem so v upadanju.

Zadnji dan pred našim odhodom smo si ogledali trgovski center v Ameriki. Tu je veliko specializiranih trgovin v neposredni bližini enega centra z drugim in z velikim parkirnim prostorom. Tu lahko kupiš od igle do aviona. Predvsem so nas zanimali izdelki ženske in otroške higijene ter sanitetnega materiala.

Na izložbenih policah je opaziti največ Tampax in OB-e tamponov, klasičnih damskih vložkov, pa je zelo malo. Cik-cak vate ni bilo videti, pač pa vato v kroglicah be-

le barve (kakor naša Jasmina).

Za otroško higieno je bilo videti samo plenice s hlačkami (Pampas) in tekstilne tetra ter mobilne plenice. Zelo velika izbira BEBI palčk v različnih pakiranjih. Hlačke za dojenčke iz plastike in plenice za enkratno porabo skoraj ni več videti.

Najbolje je opaziti v prodaji zelo velike količine raznih vrst lepiljivih obližev, predvsem stripov. Sanitetni material se prodaja v setih, vakumska folija, ovoji, gaza, obliži in podobno, kar je potrebno za hišno prvo pomoč. Kljub kratkemu razpoložljivemu času za ogled in oceno asortimana izdelkov, ki nas zanimajo, nam že to, kar smo videli, prikazuje smer nadaljnjega razvoja potrošnje, na kar se moramo pripraviti tudi v Tosami.

Kakšne so možnosti Tosame — glede izvoza naših izdelkov na ameriško tržišče? Rekli bi, nobene. V nobenem pogledu se ne bi mogli vključiti v njihovo zelo zahtevno tržišče v tehničnem in tehnološkem pogledu; nimamo takih možnosti preskrbe z reprodukcijskim materialom in strojne opreme. Nadalje, velika razdalja in s tem transportni stroški bi nas postavili v pozicijo popolne nekonkurenčnosti.

Ameriški trg je za nas zanimiv glede marketing obdelave in nadaljnega pravočasnega razvoja in vedno bolj ugoden nakup strojne opreme. To pa nam tudi zadostuje, da bi na ta način bili konkurenčni drugim firmam na evropskem trgu.

Bajec Slavko

Domača proizvodnja vlaknovin pridobiva na pomenu

Porast življenjskega standarda se ne kaže le v stalnem stopnjevanju tehničnega nivoja v vseh področjih industrije, temveč tudi v zvišani porabi tekstilnih materialov, v izboljšanem asortimanu in v povečani količini izdelkov ter v rapidnem porastu tehničnih in industrijskih potreb. Čeprav stopnja učinka tkaliskih in pletilnih strojev narašča in imajo ti stroji večjo produktivnost, so klasični tekstilni izdelki še vedno zamudni in dragi. Da bi se izpolnila ta verzija, so se razvili postopki za izdelavo tekstilnih ploskovnih tvor, ki imajo mnogo višjo produktivnost od klasičnih in nam nudijo izdelke zadovoljnih kvalitet. Tehnološki razvoj teh postopkov je v polnem razmahu in danes so nam že stroji oz. sklopi strojev, ki imajo tisoč in večkrat višje proizvodne kapacitete od tkaliskih oz. pletilnih strojev. To so stroji za izdelavo vlaknin. Jasno je, da imajo večjo perspektivo stroji z višjo produktivnostjo. Poleg tega ima netkano blago prednosti v razmerju plosčinske teže gotovih izdelkov in s tem v zvezi povprečno porabo surovin kot tudi veliko fleksibilnost pri sam, proizvodnji.

Področja uporabe in postopki izdelave natkanega blaga

Uporabnost vlaknovine je obsežna tako v široki potrošnji kot tudi za mnoge specialne namene. V poslednjem času je poznana cela vrsta produktov iz vlaknin, ki se uporabljajo:

- v tehnične namene: brusila, filtri, izolacijski material, avtoprevleke — 30 %
- za dom: pokrivala, žepni robci, serviete, čistilni prti, posteljno perilo 18 %
- za obleke: blago za podloge 18 %
- za usnjene izdelke: materiali za torbice, prevleke za pohištvo, no-

tranji material v čevljih 3 %

- v medicinskem področju — sem spadajo predvsem izdelki za enkratno uporabo: posteljne prevleke, operacijske obleke, obveze, maske, kape itd 16 %

- za hišno uporabo: talne obloge, podloge za talne obloge, tapete, blazine 15 %

Za to široko uporabnost izdelkov se v glavnem uporabljajo 4 temeljni postopki izdelave kopren in sicer:

- mikalniški
- aerodinamični
- hidrodinamični ter
- predilniško rezani postopek

Kopreno pa je možno urediti kemično ali mehansko.

	koprena
kemijska ureditev	
suha	mgokra
lepljivi prah	impregnacija
lepljiva vlakna	razpršenje
lepljiva mreža	plastenje
	raztopitev

mehanska ureditev

šivanje	
prebadanje	
polstenje	
krepiranje	
stiskanje	hladno
	vroče

Kateri postopek naj bi se uporabljal za izdelavo je odvisno predvsem od namena uporabe izdelka kot tudi od vrste surovin. Tako kratka in glagla vlakna v glavnem predelujemo po hidrodinamičnem postopku, medtem ko pri mikalni-

škem postopku uporabljamo nekoliko daljša vlakna.

Nakup strojev za izdelavo nekaterega blaga v Tosami

Že v začetku tega desetletja se je kazala vedno večja potreba po nekaterem blagu tudi v Jugoslaviji. Posebno je prišlo to do izraza v Tosami, kjer smo že takrat delali plenice, za katere smo uporabljali uvoženo netkano blago. Zaradi perspektivnosti teh izdelkov so stopili predstavniki Tosame v kontakt s svetovno znanimi proizvajalci netkanega blaga kot tudi proizvajalci strojev za izdelavo vlaknovin. Med številnimi ponudniki kot so: Artos, Voith, Erwin Eittenauer, F. M. Buresh, Air Industrija, Hergeth, Krupp Spinnbau, Molnlycke, Otto Kühnen itd, so iskali najugodnejšega. Ob upoštevanju vseh pogojev in ugodnosti, ki so jih nudili ti ponudniki, ji bila izbrana firma Hergeth kot najboljši ponudnik, saj je bila pri tej firmi najugodnejša in na in kreditni pogoji. Poleg tega je ta firma nudila garancijo za celotno kompozicijo strojev, čeprav so nekateri stroji izdelani pri drugih firmah (Borgis, Edelmann). Hergeth je renomirana, svetovno znana firma s sedežem v ZRN in ima dolgoletne izkušnje na področju izdelave tekstilnih strojev. Vse to in dejstvo, da se je firma Hergeth v pogodbi obvezala proizvajati na tej liniji netkano blago štirih različnih kvalitet v širini 230 cm in hitrostjo 45 m/min ji bilo dovolj ugodno za Tosamo kot kupca, da je prišlo v novembru 1976 do podpisa pogodbe o nakupu linije.

Montaža in preizkusna proizvodnja

Po pogodbi bi morali biti stroji dobavljeni v juliju 1977, proizvod-

nja pa naj bi stekla v začetku leta 1978. Z dobavo strojev je dobavitelj kasnil 2 meseca, ker ni imel strojev pripravljenih za transport, pa tudi s strani Tosame nismo imeli priporočila na rok dobave, ker je bila ta čas proizvodna hala še zasedena s tkalskimi stroji. V času montaže se je pokazalo, da so stroji pomanjkljivo dobavljeni. Ker smo morali čakati na manjkajoče dele, se je čas montaže nekoliko zavlekel in smo začeli s poskusno proizvodnjo šele 16. 1. 1978. Ob poskusni proizvodnji smo se srečali z določenimi težavami, ki smo jih skušali sproti odpravljati, vendar so se pojavljale vedno nove, zaradi česar smo imeli tudi precejšnjo količino odpadkov.

Impregnirani stroj nam zaradi velike širine ni nudil enakomerne prepojitve koprne z vezivnim sredstvom. Sušilni stroj ni dovolj posušil impregnirane koprne, zaradi česar nam je firma Hergeth naknadno dobavila še dva sušilna stroja kot tudi ostale manjkajoče dele brezplačno. Na impregniranem stroju so bile izvedene številne spremembe, da bi dobili enakomerno omotitev koprne. Vendar vzrok ni bil le v konstrukciji stroja, temveč tudi v kvaliteti vode, vezivnih sredstev in vlaken. Ker smo pri nakupu vlaken vzani na domačega dobavitelja in se za tovrstne artikle uporabljajo vlakna s specifičnimi lastnostmi in brez večjih odstopanj v posameznih karakteristikah, tečejo še vedno pogovori o konstantni kvaliteti vlaken. Precej težav nam je povzročal tudi nihajoči pritisk pare za ogrevanje sušilnih cilindrov, dokler nismo končno dobili v mesecu juliju reducirni ventil. Poleg tega smo imeli tudi nekaj kvarov na strojih, kar je povzročilo precej zastojev.

Uporabnost in kvaliteta doma izdelane vlaknine

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je doma izdelana vlaknina po kvaliteti že ekvivalentna švedski, čeprav ima domača še vedno nekoliko višjo ploščinsko težo. Med vlakninami, ki so narejene po »Print-Bonding« sistemom smo ob primerjanju pri firmi Röhm ugotovili, da je netkano blago izdelano v Tosami mnogo kvalitetnejše od vlaknin izdelanih pri znanih evropskih firmah kot so: Bonregaurd (Norveška), Cottonificio Rossi (Italija), Tenotex (Italija). V primerjavi z vlakninami izdelanimi po drugih postopkih pa se doma izdelana vlaknina odlikuje predvsem po prijetnejšem otipu in ugodnejšem razmerju vzdolžne in prečne trdnosti, čeprav so še vedno občasne motnje, ki vplivajo na kvaliteto izdelka.

Glede uporabnosti imamo vse potrebne ateste o neškodljivosti vezivnih sredstev, pa tudi od kupcev plenit kot tudi od Kliničnega cen-

tra iz Ljubljane, za katerega smo naredili vzorčne količine čistilnih krp, smo dobili pozitivne rezultate.

Zaključek

Kljub dolgotrajni poskusni proizvodnji so izračuni pokazali, da je bila ta rentabilna, saj smo do 30. 11. 1978 izdelali 3.836.890 m² netkane blaga in ga oddali v nadaljnjo preelavo v mikalnico oz. konfekcijo. Res je v tem času prišlo do precej-

šnjih količin odpadkov, ki pa jih prodajamo po 2/3 ceni porabljenih surovin.

Proizvajamo s hitrostjo 35 m/min in težo cca 20 g/m².

Tako imamo dnevno proizvodnjo okrog 45 — 50.000 m², kar je že prekoračena količina dnevno doma porabljene vlaknine, vendar smo že prejeli zahtevo po poslanih vzorcih in ponudbi od Sladkogorske kot tudi Kliničnega centra v Ljubljani.

Franc Gornik dipl. ing.

Referendum

12. decembra letos so bili v obeh temeljnih organizacijah ter v delovni skupnosti referendum o predloženih besedilih novih samoupravnih aktov. To so bili predvsem ti isti samoupravni interni predpisi, katerih uskladiitev je bila rokovno določena z Zakonom o združenem delu. Poleg teh aktov so delavci glasovali tudi o vključevanju svoje temeljne organizacije v poslovno skupnost, delavci v Saniteti celo v dve skupnosti.

Po ugotovitvah volilnih odborov in iz zapisa volilnih komisij, so bili vsi predloženi akti sprejeti, razen enega, kateri se je nanašal na odločanje temeljne organizacije v poslovno skupnost.

Podrobnejši pregled aktov, ki so se sprejemali na referendumu ter odstotek, s katerim so bile izglasovane v posameznih organizacijskih skupnostih:

— STATUT DELOVNE ORGANIZACIJE TOSAMA

Zanj se je izreklo v TOZD Saniteta 59 %, v TOZD Filtri 57 % in v DSSS 59,7 % volilnih upravičencev;

— SAMOUPRAVNI SPORAZUM O OSNOVAH PLANA ZA SREDNJE-ROČNO OBDOBJE 1976 — 1980

Zanj se je izreklo v TOZD Saniteta 69,5 %, v TOZD Filtri 57,4 % in v DSSS 57 % volilnih upravičencev.

— SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽITVI V DELOVNO ORGANIZACIJO

O njem so glasovali samo delavci temeljnih organizacij in sicer se je zanj izreklo v TOZD Saniteta 52 %, v TOZD Filtri pa 54,2 % volilnih upravičencev.

— STATUT TOZD SANITETA

Zanj se je izreklo 55,7 % volilnih upravičencev;

— STATUT TOZD FILTRI

Zanj se je izreklo 52 % volilnih upravičencev;

Za zadovolnejše obveščanje

V soboto, 9. decembra letos je izšla prva pismena informacija posredovana delavcem Tosame preko Tosaminega biltena. Namen biltena je tekoče obveščanje o pomembnejših vprašanjih, ki jih zaradi različnih vzrokov ni mogoče zadovoljivo podati preko oglasnih desk, zvočnega obveščanja ali časopisa Tosame.

Možnosti za obveščanje — tekoče in občasno preko TOSAME — že sedaj ni bilo malo, vendar pa je dosedanja praksa pokazala, da podajanje gradiv, ki so osnova za odločanje, preko oglasnih desk ali interne razglasne postaje, ni zadostno.

Ob upoštevanju tega in na podlagi ugotovitev družbeno-političnih organizacij — zlasti sindikata — se je rodil Tosamin bilten kot dopolnilo — ne nadomestilo — vsem nam znanih oblik obveščanja.

Tovrstna oblika obveščanja je v različnih drugih delovnih organizacijah znana že sorazmerno precej časa. Uprati je, da se bo, tako kot se je uprati, sprotno pismeno obveščanje uveljavilo drugod, uveljavilo tudi v TOSAMI in dalo svoj delež, da bo pri sprejemanju pomembnejših odločitev odločanje lažje in boljše.

Kot je že iz uvodnika Tosaminega biltena razvidno, zaenkrat ta pismena informacija ni predvidena kot redno periodično gradivo, temveč bo izhajala po potrebi. Glede na zamišleno vsebino biltena bodo potrebno gradivo zanj pripravili delavci, ki bodo kasneje, to je pri odločanju nastopali kot predlagatelji pomembnejših odločitev v okviru poslone in samoupravne politike delovne organizacije.

F. V.

Tudi tokrat bo popolnoma enako. Ko bo ura odbila polnoč, se bo staro leto pretehtalo v novo in čas, ki je neminljiv gospodar, nam bo spontano prišepnil: »Spet ste leto starejši!«

Vsako novo leto pomeni primik v našem življenju. Pogledamo dotedanje in načrtujemo smeri za nove cilje, vedno hočemo storiti nekaj

več, nekaj boljšega, to pa pomeni napredek.

Zunaj je mraz, megla, tema, mi pa smo ob zakurjeni peči, nazdravljamo s prijatelji . . . Tudi naše želje so tople in svetle in polni smo upanja, samozavesti.

Novo leto je sredi zime, a za najdaljšo noč to ne velja. To je prva vizija pomladi, novega življenja —

svetel žarek, ki za hip razpodi gosto meglo, premaga mraz in temo in polja naredi cvetoča, polna mladega žita. Razmišljamo in lepo nam je takrat, ko stisnemo roko in zaželimo vse najlepše v prihodnjem letu svojemu najbližjemu prijatelju. Tako vzdušje in optimizem bi moral vladati vse leto.

A žal ljudje ne moremo živeti

le z lepimi željami in z goro načrtov brez trde podlage.

Naši poslovni rezultati ob tridesetletju so pokazali, da smo razumno gospodarili kljub mnogim težavam za katere vemo, katere pa ob prmiernem rezultatu laže pozabimo. Upamo in pričakujemo, da nost tudi zaključni rezultati ne bo-

do razočarali. To pa je še kako pomembno za nas vse.

Seveda je treba ob tem takoj poudariti, da ne bomo in ne smemo spati na lovorikah preteklih uspehov in dosežkov. Treba je nenehno naprej, biti še boljši, hitrejši, sodobnejši in s tem konkurentnejši, da nemoteno delaš in dosežeš spet nov,

še večji uspeh. Z združenimi močmi in voljo bomo to gotovo zmogli!

OB ZAKLJUČKU TEGA LETA VAM ŽELIMO, DA BI BILO PRIHODNJE LETO — 1979, LETO ZA DOVOLJSTVA, USPEHOV IN MIRA!

Tisoči »Tosamovec«

Tako kot napredujemo in proizvajamo vsako leto več, se večja tudi število zaposlenih v kolektivu. 12. septembra smo sprejeli tisočega člana kolektiva. To je petnajstletni ZAJC BRANKO iz Trojan.

Bil je sprejet v mikalnico kot pakovalec — za delo, katero je opravljal že med počitnicami. Sedaj transportira izdelke iz oddelka v skladišče gotovih izdelkov. V oddelku so mi povedali, da je to priden in tih fant.

Vprašala sem ga o njegovem počutju pri nas.

»S sodelavci se dobro razumem in kljub temu, da sem tako mlad, me ne zapostavljajo. Še dolgo živim sam z mamo, ker mi je oče umrl. Pomagam ji doma pri delu, ker imava malo zemlje, tako, da vse za naju pridelava doma.

Po končani osemletki sem se med počitnicami zaposlil v »Tosami«. Zelo mi je bilo všeč, zato sem želel ostati še naprej v službi, kar se mi je uresničilo.«

O svojih željah za prihodnost mi je povedal: »Zelo rad bi se kasneje izučil za voznika motornega

vozila, če bom le imel možnost, — drugače bom pa ostal pri vas.«

Zgodnje vstajanje mu sploh ne dela preglavic. Že med šolanjem je moral vstajati zgodaj in iti na avtobus, sedaj pa hodita skupaj z mamo, ki je zaposlena v Domžalah.

»Seveda sem vesel, ker sem tisoči član kolektiva, da sem član tako velikega in uspešnega podjetja.«

Branko želimo, da bi se pri nas dobro počutil in dosegel v življenju tisto kar si želi.

Le humožeška

»Prihajam v zvezi z vašim oglašom.« »Lepo«, je rekla šefinja kadrovske službe, »sedite, kako se pišete?«

»Janez Kalič.«

»Tovariš Kalič, žal vam moram povedati, da nas trenutno bolj malo zanimajo poročeni moški. V oddelku, kjer je prosto delovno mesto, je že več uslužbencev na očetovskem dopustu. Seveda mladi zakonski pari bi radi imeli otroke, toda odsotnost pričakujočih mladih očetov je problem za nemoten potek dela.«

»Da,« odvrne tovariš Kalič, »a midva že imava dva otroke in ne želiva nobenega več.«

»Prav, torej naprej. Kakšno izo-

brazbo imate?«

»Imam osemletko in nedokončano srednjo administrativno šolo. Rad bi jo dokončal, a doma smo bili štiri otroci in moji starši so hoteli, da bi dekletki študirali, kar je tudi povsem razumljivo.«

»Kje ste bili nazadnje zaposleni?«

»Samo honorarno sem delal, da sem imel več časa za otroke.«

»Kakšen poklic ima vaša žena?«

»Delovodkinja je v gradbenem podjetju, vendar se še izobražuje ob delu.«

»Veste, tovarišica direktorica se zelo trudi, da ne bi naši uslužbenci manjkali za vsako malenkost. Tako ji je uspelo med našimi moškimi

znižati število bolniških dni za polovico. Seveda pa se še vedno najdejo taki, ki ostanejo doma, češ da otrok kašlja. Koliko pa sta stara vaša otroka?«

»Šest in pet let. Oba hodita v varstvo. Vsak dan po službi ju bom hodil iskat, preden bom opravil nakupe.«

»Pa če zbolita?«

»Potem bo zanj skrbel stari oče. Stanuje blizu nas.«

»Odlično. Najlepša hvala tovariš Kalič. Čez nekaj dni boste dobili sporočilo, kako smo sklenili.«

Ko je poln upanja odhajal tovariš Kalič iz pisarne, je šefinja kadrovske službe gledala za njim in si mislila . . . »najljubši bi mi bil visok svetlolasec, čeden, neporočen. On pa ima že redke lase, trebušček in kratke noge . . .«

Sklepi samoupravnih organov

SKUPNI DELAVSKI SVET

Skupni delavski svet in delavski svet temeljnih organizacij ter delovne skupnosti skupnih služb, so v javno razpravo predali samoupravne splošne akte in razpisali referendum za dan 12. december 1978 za akte na ravni delovne organizacije in temeljnih organizacij in DSSS.

Tovarišu Francu Rožiču dipl. ing. se izplačajo stroški in odškodnina, povezana z vatoamtom v znesku 70.661,60 s tem, da predlagatelj Franc Rožič dipl. ing. odstopa od vloženega patentnega zahtevka, s tem postane delovna organizacija Tosama nosilec patentnega zahtevka oz. pridobljenega patenta.

Samoupravni sporazum o ustvarjanju celotnega prihodka o skupnih osnovah in merilih v zvezi z DO določa višino povračil stroškov za uporabo lastnega vozila ter v zvezi z vožnjo službenih avtomobilov, ki sloni na ceni super bencina. Ker se je spremenila cena omenjenega goriva, se v skladu z določili omenjenega sporazuma spremeni kilometrina, ki je zneskovno določeno v Poslovníku 1978 o izračunavanju OD, in sicer:

Povračilo stroškov za uporabo lastnega vozila za 1 prevožen kilometer je 2,75 din, vožnja s službenim za 1 prevožen kilometer je 0,65 din.

Delovna organizacija Tosama se mora na novo registrirati glede opravljanja poslov zunanjega trgovinskega prometa. Zaradi tega je potrebno določiti med drugim tudi osebe, ki bodo opravljale pravne in devizno-finančne posle pri zunanje-trgovinskem prometu.

Za opravljanje pravnih poslov pri zunanje-trgovinskem prometu se pooblasti tovariša Franca Anžina dipl. iur., za opravljanje devizno-finančnih poslov pri zunanje-trgovinskem prometu se pooblasti tovarišico Francko Kerčevno.

ODBOR ZA SPLOŠNE ZADEVE

Odbor za splošne zadeve je razpisal dva prosta enosebna stanovanja. Komisija za družbeni standard si je ogledala stanovanja prosičev in ugotovila, da glede problematičnosti stanovanj močno izstopajo trije prosiilci in sicer: Cestnik Mira, Frankovič Boris in Zdenka ter Hrbar Mira. Tov. Frankovič Boris in Zdenka ter tov. Cestnik Mira nimajo možnosti, da si uredijo stanovanjski problem z adaptacijo, ker

živijo v najemniških stanovanjih, medtem, ko si tov. Hrbar Mira svoj problem lahko reši z adaptacijo.

Odbor za splošne zadeve je enosebna stanovanja na Zupančičevi 7 dodelil v II. nadstropju tov. Frankovič Borisu in Zdenki ter v III. nadstropju tov. Cestnik Mira.

Tov. Hrbar Mira se odobri solidarnostna pomoč z znesku 5.000.— din iz sklada skupne porabe, poleg tega pa odbor za splošne zadeve apelira na sindikalne organizacije, da ji prav tako odobrijo pomoč v enaki višini. Ta sklep je pogojen v primeru, če tov. Hrbar Mira pristane na ta predlog komisije.

GOSPODARSKI ODBOR

Komercialni sektor je posredoval gospodarskemu odboru v potrditev novo ceno za skorajšnjo prodajo bebi palčic, pakirah á 90 kom v škatli, s ceno 17, 35 din/škat in s 55 % pokritjem.

Gospodarski odbor je med drugim potrdil 16 internih standardov, z namenom, da našim izdelkom predpišemo lastnosti in kvalitete, ki jih mora izdelek dosegati, glede na potrebe trga in možnosti proizvodnega procesa.

Namen interne standardizacije je, da se pri standardnih in pri nestandardiziranih izdelkih predpišejo meje, v katerih se morajo in smejo gibati dimenzije izdelka, lastnosti in dimenzije sestavin, izgled, ponašanje pri uporabi in pakiranje.

DELAJSKI SVET TOZD SANITETA

Tovarišici Krizmanič Majdi se se za koristen predlog pod št. 56 — izdelava slinčkov iz odpadne folije, dodeli nagrada v višini 015 povprečnega OD v SR Sloveniji za leto

1977, kar znaša 703,95 din. V kolikovi bi ob spremembi tržnih razmer predlog prišel v realizacijo, se takrat pri izračunu gospodarske koristi upošteva kot dejanska gospodarska korist.

Služba za raziskavo trga naj pripravi podrobnejšo analizo o možnosti izdelave in prodaje slinčkov.

Predlagatelju Janezu Koviču se predlog zamenjave lesenega valja s kovinskim valjem pri napenjanem mehanizmu, ker je s tem dosegel zadovoljivo trdnost navijanja kolutov za nadaljnjo predelavo, dodeli nagrada v višini 05 povprečnega OD v SR Sloveniji za leto 1977, to je 234,65 din.

Predlog št. 58, predlagatelj tov. Jamšek Franc, ima prednost da je odpadla poraba komprimiranega zraka, izboljšali so se delovni pogoji in odpade vzdrževanje in nabava zračnih motorčkov, se naredi s 02 povprečnega OD v SR Sloveniji za leto 1977, kar znaša 938,6 din. Tov. Jamšek se strinja, da je 30% v predlogu udeležen tudi Zupan Rafko kot izvajalec predloga.

V skladu s predpisi iz varstva pri delu, se morajo za opravljanje določenih nalog s področja varstva pri delu v vsaki organizacijski skupnosti pooblasti enega delavca, ki bi poleg ostalih delovnih nalog opravljal tudi varstvene zadeve.

Delavski svet TOZD Saniteta pooblašča tov. Hrovat Marijo, delavski svet TOZD Filtri opoblašča tov. Zupančič Mirana, delavski svet DSSS pooblašča tov. Marolt Franca za opravljanje določenih strokovnih nalog, s področja varstva pri delu, za strokovno izvajanje in zagotavljanje varstvenih ukrepov in normativov ter za izpolnjevanje predpisanih obveznosti v zvezi z varstvom pri delu.

Silva Matko

Vidiki uvajanja avtomatske obdelave podatkov

je, ki hitro in pravilno reagira na nastale spremembe. Hitrost realiziranja je odvisna od hitrosti informiranja o spremembi stanja, hitrosti odločanja in hitrosti delovanja. Reakcije se torej izražajo v obliki pravih poslovnih odločitev. Od informacij je odvisna pravilnost in pravočasnost poslovnih odločitev. Seveda je možnost, da se podjetje na podlagi dobre informacije slabo odloči, nemogoče pa je, da se na podlagi slabe informacije odloči dobro.

Interes, da bi delovali in poslo-

Vsaka delovna organizacija je v bistvu živ organizem. In kot v vsakem organizmu je tudi v njej tendenca, da živi in se razvija. Zato mora usklajevati delo svojih organov ter se prilagajati vsem spremembam. To je dinamičen proces, v katerem bolje uspeva tisti, ki doseže boljše usklajenost dela notranjih organov. Strmeti mora za večjo prilagodljivostjo navzven in navznoter. Le to pa doseže podjet-

vali čimbolj racionalno je iz dneva v dan večji. K temu nas silijo vedno ostrejši pogoji v gospodarstvu. danes je že splošno razširjeno spoznanje, da je primerno, racionalnost mogoče doseči le v visoko organiziranih organizacijah, ki so za doseganje ciljev vpletle tudi avtomatizacijo, računalništvo in informatiko.

Pod imenom »računalništvo« je bilo napisanih že mnogo razprav in člankov, žal velikokrat da vzbujajo spoštljiv strah pred vsem, kar je v zvezi z njim. Preprostejšega bralca prepriča, da je računalništvo rezervirano za relativno ozek strokovni krog.

Ko smo pred leti pri nas odločali za nakup računalnika, smo bili tudi mi tega prepričani, saj nam je bilo področje računalništva popolnoma neznano. Dela smo se lotili premalo pripravljeni, posebno kar zadeva organiziranost celotne delovne organizacije, saj smo s prehodom na avtomatizirano obdelavo skušali poseči tudi na to področje. Danes pa vse bolj spoznavamo, da smo tu dosegli prav malo. Mogoče je tega kriva miselnost, da je to delo le stvar delavcev, ki se direktno ukvarjajo z delom na računalniku. To pa je popolnoma zgrešeno. Uvajanje avtomatske obdelave podatkov je vselej v rokah vodstva organizacije, bodisi, da gre za prvi poizkus take obdelave, bodisi, da gre za zamenjavo dosedanjega načina obdelave z novim. Kajti nemožno je, da to delo opravi ozek krog delavcev, ker spraviti k življenju celotni informacijski sistem ni majhno delo.

Ob utečenih obdelavah na malem računalniku smo spoznali, da je le ta postal premajhen. Skrajni čas je, da se resno pričnemo pripravljati na nakup večjega in postopoma uvedemo novo obdelavo. Kajti želje po vse zahtevnejših informacijah so vse večje, jim z obstoječim načinom obdelave zaradi premajhne zmogljivosti, nismo kos. To delo bo zahtevalo velika prizadevanja in sodelovanje vseh. Dejavniki človekovega sodelovanja se v glavnem reducirajo na troje vprašanj: Premagovanje odpora, ki se mnogokrat pojavlja proti vsakemu uvajanju novosti; Priučevanje sedanjih delavcev novim metodam dela; in končno Pravo vrednotenje pomembnosti službe za avtomatsko obdelavo podatkov. To naj bi bila skupna prizadevanja za doseganje poslovnega uspeha, oziroma drugega smotra organizacije.

Iz vsega kar smo povedali jasno, do bomo morali veliko vedeti o organizaciji podjetja, organizaciji svoje službe sploh ter o potrebnih informacijah in tehniki njihove obdelave. Le tako bomo lahko postavljali primerne zahteve za informacijski sistem ter uporabljali njegovo pomoč. Ker ta sistem zahteva standardizacijo marsikaterega poslovnega postopka, bo moral vodilni

kader svoje metode dela prilagajati tem standardom. Seveda jih bo moral vsakdo prej spoznati. Dobro izdelan informacijski sistem je pogoj, da bomo bolj raziskovalno sistematsko usmerjeni, med drugim tudi v raziskavo organizacije

lastnega podjetja in njeno prilagajanje potrebam razvoja. Moč v podjetju se premakne tja, kjer je dovolj izobrazbe in usposobljenosti, ker le tako bomo kos vsem tem problemom.

Danica Merlin

V tovarno

Uredniški odbor je pesnitev tov. Jurja prejel že pred nekaj meseci, vendar je žal nismo mogli objaviti. Jurju se opravičujemo, bralcem pa želimo razvedrila ob branju.

Kamničan ovinek prevozi,
na postajo priborzi
se dere — piška in pa tuli,
vse zaspane prebudi.

Brž vstanem, se umijem,
pa napravi in hitim;
zajtrka ne zaužijem,
na kolesu že sedim

»Kurblat« treba ni bicikla,
poganja »ketna« ga vselej,
zavoljo zdravga telesa
mi se peljemo naprej.

Godbe dom velika hiša
odra za predstave ni;
včasih igre — zdaj skladišča,
nič več tam kulture ni.

Na cesti se luknje so zredile,
ne boš tlačen asfata imel,
na voličih ni večine,
saj referendum ni uspel.

Dom gasilcev je trdnjava,
je Savska cesta za promet.
Jarc že žemljice prodaja
sveže hoče vsak imet.

Lenček torticoproizvaja
pa drugih sladkih še reči,
odličen sladoled prodaja,
k njemu mladež vsa hiti.

Smo starejšim dom zgradili
oranžno barvo je dobil,
da zaslužno odpočili
vsak svoj kotiček pridobil.

Oranžna barva prevladuje,
saj jo tudi »TOKO« ima
dvorišče »ALKO« ne zaostaja
naj bo soseska oranžna vsa.

Kamp v Domžalah le na papirju,
ga v resnici ni nikjer.
Evropa glede na zemljevide
turizem vzame naj hudir.

V centru mesta je križišče,
»Pošta« ima zabave vrt,
tu urejeno je plesišče,
zvočnik za sosede smrt.

Na občini prostorska stiska
je zaposlenih dost ljudi,
zrastla je baraka nizka
se bolj udobno v njej živi.

So uradi in paragrafi
in tu za varnost se skrbi
seje — načrti ter geografi;
se po naročilu vse dobi.

Za prestopnike sodišče
so pozivi jim recept —
ter za vloge še vložišče,
moraš vse uradno imet.

Potne liste si nabaviš
če hočeš potovati stran,
pa še svobodo si zapraviš
če ti vseh ni ledik stan.

Predpisi so, zakonodaje
ter za krajo, kriminal
pa za davke in utaje
te bo išpektor v kozji rok ugnal.

Vse za narod — prebivalce;
to vredne so stvari,
za občane, stanovalce
tukaj vse se uredi.

Naj se ve, da kraj tekmuje
za okolje — za lep izgled,
zato prek ceste dve paroli
Domžalčanom so na vpogled.

Za mesto pločnik res potuha
ostankov polno, pa smeti,
pozimi sneg — poleti muha
nesnaga polno tam leži.

Na postaji avtobusi
vsakdo peljat se želi.
Konkurenca pa okusi,
strehe pa še vedno ni.

Veleblagovnica v središču
je daleč naokoli ni.
»Alko flaše« na dvorišču,
ker drugega prostora ni.

Kuha tu nam maligne
meša žganje in liker
vsem so te arome znane
ozračje tako kot nikjer.

Domžalski center se obnavlja
načrte arhitekt naredil,
lekarno so — »tovarno zdravja« —
na drugi konec preselili.

Planke večno že stojijo
v ponos mestnih ni ljudi,
ruševine še ležijo
soseska nova se rodi.

Avto je ponos voznika
za volanom šofer sedi,
hitrost res ni velika
če kolesar po cest' podi.

Šofer, to je nesrečno bitje
če pešec mu miru ne da,
skupno morali sožitje
pa biciklist preklinja ga.

Januš je gostilna fina
pri njem jedača se dobi
ima na izbiri dosti vina
kar srce si poželi.

Nasproti v bloku je kavarna,
spredaj mize, pa sladoled,
le pozimi je nevarno
ker je na pločnikih samo led.

Hiša na vogal visoka
včas gostilna zdaj lokal,
Majheniču pa je stroka
»kontrafirat« vsakogar.

Vrtnar je zemljico poverbal
rož dosti je nasadil tam,
novi bloki vse »ferderbal«
bo odselit moral se drugam.

So aresti, pa postaja
mož postave, komandir,
naj le ve uboga raja
če ga ujame, ima tu kvartir.

Včasih sadje smo rabutal
to bil užitek je,
pred kratkim fante so prebutal
smetnjaki dobili so noge.

Reda ljubček se navadi
drugače bo en hud polom,
»kifeljci« nas imajo radi
takso plačaj za bonton.

Prek ceste transparent naznanja
»ČISTO OKOLJE, NAS PONOS«
regrat pa asfalt razganja
to je za okolje — naš odnos.

Regrat — solata — svet osvaja
saj to vitamini so,
cestarjem pa je navada
na štile krampa pljujejo.

Lepi bloki, nove hiše
»visoko« travnik je zelen,
čeprav na transparentu piše
vrt, dvorišče je plevel.

Stane Keber, mesar v hosti
bil, tudi dobro kuhat zna.
Bilo mu tega je zadosti
sedaj gostinski vrt ima.

»HELIOS« je fejest podjetje
dela barvo, tudi lak,
sosed se boji poletja
ko zadihat hoče zrak.

Na ovinku hiša cestna
poleg nje zeleni park,
ta ne izgleda nič kaj mestna,
v njem tako je kot svinjak.

To križišče — v ilegali
dolgo že, je vsako noč
DEŠU bolj je v navadi
pobirat prispevke za svojo moč.

Potuha park pa mesečina
mladim parom vsako noč,
vozjo mimo, je brzina
turist pritiska na vso moč.

Je magistrala to cestišče
samofrč po njej podi,
Brnik, novo letališče
ptičofer naj tam dobi.

Bistrica, smrdljiva voda
že preozek most ima,
za kolesarja zla usoda
prek njega vozi kakor zna.

Obrežje reke urejeno
posejana travca zeleni,
z grmičevjem je nasajeno
za »Arboretum« so skrbi.

V samem grabnu tihožitje
stari fičo not leži,
za slikarje in kiparje
veliko uporabnih je reči.

Narava davek že plačuje
»DINOS« tu zaklad ima,
tu štedilnik še kraljuje
in star hladilnik prostor ima.

Vir prijetna je vasica
skozi njo cesta se gradi,
tja na severu planina
kjer sedlo Kamniško leži.

Roleta na oknu še zastrta
pogled na hribe mi žari,
cesta ne bo še kmal odprta,
fižol na preklah že zori.

Ivan Kosirnik v penzjon
na travnik je kanal dobil,
hiša mu stoji v kanjon
nad streho polno ima vozil.

Postovka gobarje privabi
za jagre zajcev tu več ni,
pozimi smučamo se radi
vila »Satan« še stoji.

Šumberk ni le za zabavo
že tudi za randi in klepet,
hočjo parčki okolje zdravo
in vse kar lepga je na svet.

Vasica Vir že skoraj mesto
gradi se novi stadion,
bomo dobili moderno cesto,
morda še butik ONA-ON.

Dela cesta se počasi
previdno, saj se ne mudi
kmalu zima, vsi letni časi,
vse skupaj za prehvalit ni.

Za karjolo nič izpita,
ni treba za lopato kramp,
cesta skoraj bo prebita
za kanal pa za asfalt.

Kramp, macola in lopata
orodje na soncu se blešči,
ročaj se bukov tipa, šlata
služi pač za več reči.

V zemljo nežno se zasaja
koplje graben pa kanal,
na štil lopate se naslanja
obnovljena cesta še ne kmal.

Bicikla guma res je tanka
pesek, prah je na asfalt
za njega res je prava zanka
po šodru pelješ, pa je škart.

Kolesarju, pešču sanje
bo pločnik in prehod imel,
v prometu ne bo več sranje
kar si dolgo je želel.

P-market je trgovina
topla malca in nasvet,
tovornjaki — malo vina
samopostrežba in buffet.

Je dvorana tam v hiši
Krajevna skupnost ima kvartir,
tudi oder je v niši
kultura notri pa svoj mir.

Rok — gostilna in kegljišče
specialiteta se dobi
je za šport in zabavišče
uboga raja naj živi.

Ribe, meso ter pečenico
vrže v ponov nam oštir,
zelje kislo, krvavico
zadovoljen?, ni hudir.

Valjšni mlin nam moko melje
na vrtu silos se gradi,
ni prehrana več le zelje
ampak druge tudi reči.

Gradi veliko se, obnavlja
za ljubi standard in promet,
iz starga novo se popravlja
saj vse lepše bo na svet.

V stari stavbi nova banka
valuta, čeki pa kredit,
banka je skladišče dnarja,
ga bo mogoče tu dobit.

Nasprot »TOSAME« domačija
ni strehe, »štala«, goli zid
bila tu je »foušarija«
se podrtija šla solit.

Ob ograji še so jelke
jih daleč naokoli ni,
lepe so, pa res so »velke«
ponosni nanje smo res mi.

Zasiyejo ob novem letu
ponoči bajno zažare,
Tosamovci za nje bojijo
da ne bi vse odstranili.

Viator delavca prevažja
čez cesto še prehoda ni,
magistrala je blamaža
če se na delo zamudi.

Bo tu jesen, pa kmalu zima
mokrote dosti pa snega,
zato vprašujem, da se rima
kdo s pločnikov bo »kidal« ga?

Z magistrale sneg orali
bodo na kolesarsko mi stezo.
Tukaj čakam do pomladi
kaj se zapisalo bo.

Ne boš parkiral ob ograji
enostavno šla bo preč,
cestni odpovej se vaji,
imel ne boš prostora več.

Kolesarnica za bicikliste je parkirišče »avtodrom«, streha tam za mopediste drugače pleha bo polom.

Ljubček reda se navadit moraš, vsak na svojem bit, kolo v kozolec »gor!« postavit drugače pojdi se solit.

»Fantje« vrata so odprli zato je tu vratarnica, da ne bi vsi skupaj noter vdrl, čeprav v »Tosami« smo doma.

Bo sirena zarjavela
čeprav že prst na gumb tišči,
iz sna me bode prebudila
na šesti kazalec že leži.

POROČILA STA SE:

SVETLIN Marjan
LESIČAR Dragica — PAVLIČ

RODILI SO SE:

URBANC Idi — hči
STARBEK Tinci — hči
ZABRET Silvi — sina (dvojčka)
PRIMOŽIČ Vlasti — hči

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje ljubljene mame se vsem sodelavkam in sodelavcem v mikalnici najlepše zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeni venec in darovano pomoč

Hvaležna Tončka Gorjup

ZAHVALA

Ob prerani smrti mojega dragega očeta ŠRAJ MIHA, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za izrečena sožalja, darovano cvetje in venec.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi prezgodnji poti.

S in Mišo

ZAHVALA

Ob smrti mojega ljubega očeta
JURIJA KOSMATINA

se sodelavkam in sodelavcem iz oddelka tkalnice ovojev najtopleje zahvaljujem za podarjeno cvetje, izraze sožalja, posebna zahvala pa vsem, ki ste bili prisotni na pogrebu.

Obenem se zahvaljujem tudi oktetu TOSAMA za odpete pesmi in tudi sindikalni organizaciji za dano pomoč.

OLGA BREZNIK

ZAHVALA

Vsem sodelavkam in sodelavcem ter sindikalni organizaciji se najtopleje zahvaljujem za izraze sožalja in darovano pomoč ob smrti mojega dragega očeta.

Majda Brinovec

IZID ZREBANJA NAGRADNE KRIZANKE

Kar lepo število rešitev se je nabralo v nabiralnikih. Dobili smo 55 rešitev in izžrebali naslednje:

1. Miha Jerin — vratar
2. Sonja Grajš — sodelavka v računovodstvu
3. Kristina Novak — kontrolor cig. filtrov

Nagrajencem čestitamo in vsem želimo še mnogo razvedrila pri reševanju.

Osebnosti

Rojstni dan praznujejo od 12. 12. 1978 do 11. 1. 1979.

TOZD SANITETA

Otroška konfekcija

18. 12. Cvetković Stanka, 7. 1. Habjan Mara, 13. 12. Homar Marija, 18. 12. Lenček Štefka (Miš), 28. 12. Lenček Štefka, 5. 1. Rakovec Valentina, 9. 1. Urbanija Veri, 24. 12. Kosmač Vojka

Sanitetna konfekcija

29. 12. Armeni na, 16. 12. Bolhar Majda, 19. 12. Barver Ani, 3. 1. Berk Tatjana, 2. 1. Birk Francka, 10. 1. Grmak Vida, 11. 1. Hribar Martina, 16. 12. Kaplja Zofka, 2. 1. Kropivšek Manjeta, 1. 1. Kralj Tinca, 13. 12. Lukman Marija, 29. 12. Maček Marjana, 27. 12. Prelesnik Julči, 10. 1. Rakovec Vera, 9. 1. Ustar Magda, 16. 12. Žužek Tilka, 18. 12. Debeve Silva, 2. 1. Gaberšek Julijana, 22. 12. Križman Tatjana

Mikalnica

28. 12. Žabovec Olga, 25. 12. Štrukelj Stan, 18. 12. Cerar Ivanka II., 25. 12. Capuder Ivanka, 8. 1. Dečman Pavla, 2. 1. Grilj Tončka, 3. 1. Gaberšek Mihela, 31. 12. Jamec Dragica, 31. 12. Kovič Ivanka, 20. 12. Kralj Zvonka, 10. 1. Lavrič Vera, 15. 12. Lebar Marija, 21. 12. Novak Lada, 31. 12. Prelovšek Ani, 21. 12. Pelle Ivanka, 26. 12. Urankar Ivanka I.

Tkalnica ovojev

26. 12. Cerar Ivan, 11. 1. Kovič Janez, 17. 12. Ogorevc Ivanka, 1. 1. Govekar Verona, 17. 12. Horvat Vika, 25. 12. Križman Štefka, 15. 12. Štrukelj Silva, 12. 12. Cerar Bernarda

Avtomatska tkalnica

20. 12. Teran Anton, 22. 12. Kerč

Janez, 12. 12. Vesel Albin, 17. 12. Povirk Francka, 4. 1. Lenček Pavla, 23. 12. Tekavc Tončka, 19. 12. Pevec Ivanka

Pripravljalnica

7. 1. Lipovšek Miro, 4. 1. Trdin Joži, 18. 12. Brodar Neža

Beilnica

31. 12. Prenar Silvo,

Vlaknovinski odelke

16. 12. Cerar Silvo, 28. 12. Bevc Peter

TOZD FILTRI

22. 12. Ficko Anton, 31. 12. Gregorič Bojan, 12. 12. Kerč Štefka, 20. 12. Klopčič Ivanka, 16. 12. Merkužič Cvetka, 29. 12. Ocvirk Tončka, 28. 12. Sitar Marija, 7. 1. Stopar Marija

DSSS

Pomožni obrati

2. 1. Banko Janez, 1. 1. Dolgan Dušan, 10. 1. Hribar Ivan, 23. 12. Hribar Jože, 3. 1. Pernuš Srečko, 8. 1. Peterka Anton, 18. 12. Svetlin Janez, 26. 12. Svetlin Štefan, 24. 12. Sorn Janez

Uprava

13. 12. Florjančič Olga, 4. 1. Grajš Sonja, 23. 12. Kralj Janez, 8. 1. Paštebar Marija, 8. 1. Sušnik Jože

Komerciala

10. 1. Pestotnik Franc, 2. 1. Ročanšek Rudi, 23. 12. Rozman Štefan, 2. 1. Rode Neli, 12. 12. Sedeljak Franc, 9. 1. Zečič Ranko, 18. 12. Žigraji Jovan,

PRIŠLI V DELOVNO ORGANIZACIJO

Merkužič Franc mikalnica
Kos Franc avtomatska tkalnica
Novak Andrej KS — ekspedit

[illegible]